

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARSSKRIFT

FOR

VINDING HØJSKOLES
ELEVFORENING

—≡ 1917 ≡—

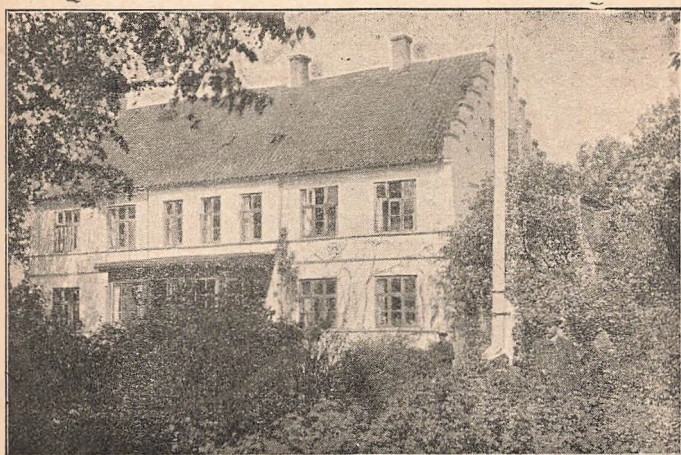
KOLDING
Kolding Bogtrykkeri - Østergade 24
1918.

Bibliotek, pædagogisk studium, v.
1918/1919

AARSSKRIFT

FOR

VINDING HØJSKOLES ELEVFORENING

— ≡ 1917 ≡ —

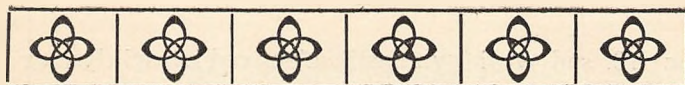
KOLDING
KOLDING BOGTRYKKERI - ØSTERGADE 24
1918

Statens pædagogiske Studiesamling
København

H

INDHOLD

Vinding højskoles 50-års fest 1917.....	Side 3
Andre meddelelser.....	- 22
Elevforeningen	- 24

Vinding højskoles 50-aars fest 1917.

VINDING HØJSKOLES egentlige jubilæumsdag var den 3. november 1917; men da denne dag var uheldig for en større fest, blev det bestemt, at festen skulde afholdes den 16. og 17. juni sammen med det aarlige elevmøde.

Det var i 1867, at Rosendal byggede højskolen i Vinding. 50 år er et lang spand af tid for en skole, som arbejder under fri forhold. Mange mennesker havde været her som elever igennem årene, og vi vidste, at mange den dag atter vilde se deres gamle skole. Vi ønskede gjerne festen så stor og smuk som mulig, og vi var jo så heldig stillet, at vi den dag kunde have stifteren imellem os og ligeledes mange af de mænd og kvinder, som gennem tiderne har arbejdet imellem de unge her. Mange gamle elever havde glædet sig til denne fest lang tid for ud. Vi ventede derfor stort besøg og glædede os meget til de dage, så meget mere som vi her på stedet kun sjelden oplever sådant. Nogen betænkelighed havde vi; ti vi var jo allerede den gang sat paa „ration“. En ansøgning om at få 50 pund sukker til festen blev nægtet; det elektriske lys var slukket overalt her på egnen, men da ledningen til hotellet på Munkebjerg er den samme som højskolen bruger, fik vi lov til at bruge lyset om søndagen den 17., Lørdag aften

den 16. sad vi i gymnastiksalen ved stearinlys og tællepråser. Toggangen var desværre meget indskrænket, vi savnede derfor mange gamle venner og kendte ansigter længere borte fra, priserne for alle slags varer gik ugentligt op, så det hele så en tid ud til, at det kunde blevet ret uoverkommeligt. Vi måtte desværre give afkald på fællesspisning og bede folk om at tage madkurve med. De taler, som skulde have været holdt ved bordet, måtte holdes i haven efter aftensmåltidet. Vi fik på den måde to møder. Selv beværtede vi henved 300 mennesker i gymnastiksalen. I vognporten havde vi ordnet et udsalg af sodavand og cigarer. Af læskedrikken kunde vi have solgt tre gange så meget, som vi havde skaffet hjem, af cigarer derimod blev der kun solgt meget få — hvilket blev hilset af mange som et udmærket tidens tegn. Til de mange, der havde madkurve med, blev der lavet the uden sukker! Det var et øjeblik nær gået køkkenfolkene over hovedet, ti vore apparater var knap store nok til i en håndvending at brygge 36 store spande fulde. Men de klarede sagerne alligevel — man er jo vant til på en højskole at kunne sno sig.

Allerede nogle dage før den 16. juni begyndte feststemningen at indfinde sig. Min trofaste ven *Hans Ebberup*, tandlæge i København — en poetisk og udmærket fynbo — lod indrykke efterfølgende smukke digt i „Vejle amts folkeblad“ for den 11. juni 1917:

Til

Hr. Forstander P. A n d r e s e n
 på Vinding højskoles.

50 års jubilæumsdag.

Vi står i gæld til folket og til landet,
 det land, hvis muld med folkets blod er blandet,
 hvor ærlig dont blev øvet
 i mer end tusind år
 og åndens idræt prøvet,
 så vi vandt frimands kår,

vi står i gæld til landet, dets skønhed og dets minder,
 vi elsker det og føler dets blod i åren rinder.

Vi følte det, når bønder sled bag ploven,
 når sømænd styred' skuden ind fra voven,
 når lovmand førte ordet,
 når skjalden sang sit kvad,
 når kvinden dækked' bordet,
 og folk i kirken bad;

vi føler gælden vokser, som os til Danmark binder,
 og dag for dag os ånden om samfundspagten minder.

De onde tider lærte os at bede
 og stå på vagt for om vor lod at frede,
 det gik os nær at høre
 om frænder sønden å,
 vi kunde ej os røre,
 vi var jo kun — de små,

vi følte blodet rinde som fra en åben vunde,
 ti broderskabet føltes helt op bag bælt og sunde.

Og daglig øges gælden — ak, hvor længe
 skal krigens onde farsot slægten trænge!

Når skal vi atter mødes
 paa rettens sikre grund,
 og sunde tanker fødes
 i hjærte og i mund,

når får vi lov langs hegnet at høre glade toner
 ej blot fra fuglekoret, men verdens millioner?

Jeg spørger, ven, jeg ved, din dør står åben
 for tidens store spørgsmaal. Du fik dåben
 der nede, hvor i hækken
 en sangerskare bor,
 hvor gennem kløften bækken
 med sølverklang sig snor.

Du tegned' tit os folket i stordåd som i nød,
 og landet i dets skønhed, så dine ord fik glød.

Gid „skovens vagtflugt“ længe høre du kan,
 og glæde få af „flokken“ fra by som fra land,
 så Vinding og må vinde,
 som dine ord fik klang
 af målet syd for grænsen,
 hvor du var barn en gang,

ja, gid vi frem må vinde og lidt på gælden bøde.
 vi skylder dem, der lever, og dem, der alt er døde!

Med disse smukke og varmtføjte ord begyndte festen. — I samme avis for den 14. juni skrev den kendte forfatter boghandler Andr. Dolleris i Vejle en artikel om Vinding højskole på mere end tre spalter. Det er dels en historisk oversigt over de 50 år, Vinding højskole har virket, og dels personlige minder. I slutningen af den smukke og lange artikel læses følgende:

„Jeg bringer Vinding højskole, dens forstander og dens lærere min tak og min hyldest. Også dette blad, hvori jeg har den ære at skrive, vil være med i denne hyldest, så sandt det altid har været med i alt, hvad der kunne fremme folkets oplysning og åndelige vækst.

Det faldt i min lod at skrive kantaten til Vinding højskoles 25 års jubilæum. Nogle år i forvejen havde jeg, uden ydre anledning, skrevet en „Sang til Vinding højskole“. Den er næppe så kendt som kantaten, og jeg vilde derfor gærne slutte med nogle linjer deraf. Der er gået en menneskealder, siden jeg skrev den, men skolen vedkender sig nok tonen endnu:

Jeg tænker, det er loven
for livet her paa jord,
at vi skal ligne ploven,
som har en høst i spor.

Og styrer muldets plove
den arbejdsvante hånd,
hvad eller blev dit virkefelt
en pløjemark for ånd.

Har kun du gjort din gerning
i tro mod herren vendt,
da har han englevinger
for alle plove spændt.

Og med hensyn til skolens arbejde og dens mål,
da udtaler sangen, at den har banet sig vej for:

En vår, med nyt i gære
en dag til virken skabt,
en sommer til at bære
hvad der er vintertabt.

Fredag den 15. juni fandtes en lang og smuk artikel om højskolen i „Tiden“. Også den gennemgår skolens historie, men har en del mere om de senere års arbejde end Andr. Dolleris. „Det er selvsagt, at alle højskoler følger sønderjyderne med dyb deltagelse i alt det forfærdelige, som de må gennemgå i denne krig. Men jeg tror nok, at Vinding højskole indtager en særstilling her. Andresen er sønderjyde og knyttet til de fraskilte dernede med blod- og slægtskabsbånd“. Foruden denne side af skolens virksomhed nævnes endnu i denne Artikel den historiske og naturhistoriske undervisning og andet mere. Også „Fyns Venstreblad“ viste skolen den opmærksomhed, ligesom de to før nævnte blade — at møde til jubilæumsdagen med en særskilt artikel.

Det var i den varme og tørre tid, at festen skulde holdes; men intet er mindre til at stole på end det danske vejrlig, og vi lod derfor rejse et stort telt på festpladsen i haven. Det kom til at gøre tjeneste som skyggegive, ti vejret var begge dage smeltende varmt, særlig om søndagen den 17. Græsplænerne var helt visne, ikke en grøn spire sås; men de mange høje træer gav god skygge. Pigerne havde pyntet op overalt med æresporte og blomsterkranse. Der var tegnet plads hos omegnens folk i Vinding og Skærup sogne til mange flere end der kom; men toggangen hindrede adskillige fjærntboende fra at mødes. Elevforeningen udgav et stort og fint jubilæumsskrift, men ved et uheld ved forsendelsen af en pakke billeder, der blev funden af postvæsenet længe efter festen, blev skriftet forsinket og kom først til højskolen den 16. juni, så det blev desværre ikke udsendt før festen.

De første gæster, der kom om lørdagen, var redaktør *Bertel Jensen* og frue fra Årshus, og noget efter begyndte det, som sædvanligt, at fylde i stuer og have af gamle kendte venner. Om aftenen i herligt vejr holdtes der et møde på festpladsen i haven, hvor H. Jensen og undertegnede talte. Sent om aftenen nød man en forfriskning i gymnastikhuset. Vi havde ikke andet lys end nogle stearin- og tællelys og festlighed blev der ikke meget af den aften. Man kan ikke holde fest i halvmørke.

Dagen efter, søndag den 17. juni, var den egentlige festdag. Om formiddagen var der gudstjeneste i kirken, hvor pastor *Christensen* prækede. En del gæster overværede gudstjenesten, derimellem den Rosendalske familje. Men det var først henimod middag, at folk for alvor strømmede til. Ved Middags-

bordet kom et telegram fra kongen, der meddelte, at denne havde tildelt Vinding højskoles grundlægger og stifter fortjentmedaljen i guld. Undertegnede læste telegrammet op ved middagsbordet og holdt en lille tale til Rosendal, hvori jeg takkede ham som den udmærkede højskolemand, han altid havde været; men især også for hans forfatterskab, som vi alle var meget taknemlige for. Både ved bordet og senere for den store forsamling, da jeg meddelte, at Rosendal havde modtaget guldmedaljen, blev han hilset med meget stærkt bifald.

Da mødet begyndte om eftermiddagen i haven, var der samlet 1100 mennesker. Et sammentrængt referat følger her. De meddelelser, der blev nedskrevet af redaktør Skovmand, „Højskolebladet“ og redaktør Qvist, „Vejle amts folkeblad“, er benyttede:

P. Andresen: Jeg byder velkommen til Rosendal. Han er født i Kollemorten i Nykirk sogn. Det ligger højt og har store udsigter. Fra denne egn stammer han den faste skikkelse med det danske hjerte. Han siger selv, at han rejste fra Vinding, fordi folk kunde ham udenad. Jeg siger det anderledes: „Han havde så drabeligt godt et ingenium, at han her paa stedet ikke mere kunde forfremmes“. Så rejste han til Lyngby og gik straks over sundet, ligesom han i Vinding var gået over åen. Fra Sli og langt ind i Sverrig er hans domæne. Det er højtid at holde 50 års fest for en fri skole — dobbelt højtid, når selve stifteren er mellem os. Velkommen til den Rosendalske familie, familien Maybom, frøknerne Sigrud Nielsen, Marie Hansen og gårdejer Christoffer Nielsen og hustru fra Haldrup. Velkommen til elever og lærere, driftsbestyrer Stensballe, seminarielærer Marius

Sørensen, forfatteren Jens Skytte. Et særligt velkommen til først. Appel og hustru. Det glæder mig, at de er kommen herop i dag. Jeg har tilbragt så mange gode dage i Askov. Velkommen til den store forsamling, som trods alt er kommen her. Dybt savner jeg folkene af min egen stamme; men Gud holde sin hånd over de lidende og ulykkelige med håb om oprejsning.

Folkehøjskolen er nu snart 75 år gammel. Professor Flor og den slesvigske forening rejste den første 1844 i Rødding. Men allerede 1841 sang Grundtvig:

„Luk op i en lykkelig Stund
dig for Guds ord hvert øre!
og luk dig op, du folkemund,
med ord, som du kan føre.

Ja, tal nu sandt om småt og stort
og jævnt om alt det høje!
ti godt er alt, hvad Gud har gjort,
og klart er barnets øje.“

Og senere i 1856:

„Hvad solskin er for det sorte muld,
er sand oplysning for muldets frænder,
langt mere værd end det røde guld
det er sin Gud og sig selv at kende“.

Hermed er tonen slået an, arbejdet vist, vejen banet — dybt og uforligneligt. Og efter 1864, da folkehøjskolen for alvor rejser sig, får vi den ene opsang efter den anden. Selve året sang nordmanden Arvesen: „Velkommen hver hvis glæde er vore fædres hjem“. 1865 sang Brandt: „Frem bønder frem på valen — på tinge — i kirke og i skole“. 1866 Chr. Richardt: „Den bonde som vil lede sin avling med

forstand.“ 1867 Hostrup: „Er skolen for andre end pilt op pøg“. 1868 Budde: „Nu velkommen enhver under ungdommens tag“ o. s. v. Den store folke-rejsning blev båret oppe af sangen, og var der modgang og underkendelse, den blev overdøvet af den nye kristelige salme og de nye danske sange.

I 1882 sang Hostrup en ny sang for højskolen:

»Der hvor vi stred og sang,
der hvor vort ord har klang,
hvor vi hver dog fik sit lille rige.
Her i vort eget hjem
trænger sig ind og frem
snart et folk, hvem vi må pladsen vige.“

Her høres for første gang en ængstelig tone —. Ser jeg udad over den almindelige europæiske folke-dannelse, da ængstes jeg; ti den har forstenet og forhærdet hjerterne. Og jeg ser endnu ikke nogen selvbebrejdelse, selvanklage, ydmyghed — hvor mange er der, der tager deres hat og går uden for og græder bitterligt. — Men ser jeg indad, da ængstes jeg ikke. Her er oparbejdet megen dygtighed og styrke. Vi savner kun en anledning til at vise det. — Den gang Rosendal byggede den store gård her, var det mørkt. Han byggede ingen hytte, men en højsal — en opmuntring for folket. Nu er det atter mørkt, og nu skulde højskolen gerne have sin anden store mission. Vi har bevaret grundpræget:

Kristendom på troens grund er den faste grundvold
Ordet af liv og ånd skal rejse ungdommen kristeligt og
menneskeligt.

Arnestedet for frihed — åndslivets betingelse.
Danskhedens faste borg og kan aldrig blive andet,
De kundskaber folkelivet kræver.

En og anden vil måske sige: Det er højskolens program. Jeg siger: Det er dens væsen, indhold og

liv. Nyt kan komme til — økonomisk og socialt — men meterhøjt staar målet: et dygtigt, arbejdsomt, vågent, dansk folk. Åndelig udvikling af mennesket for tid og evighed“.

H. Rosendal holdt en tale, som visknok, skønt den var ganske jævn i formen, vil være vanskelig at give en forestilling om i en gengivelse. Den handlede om mindernes betydning, et emne, som der vel er talt om mange gange, men som Rosendal vist nok meget sjælden har talt om i sin halvtredsaarige højskolevirksomhed. Han har jo som faa andre kunnet fortælle ud af folkets mindeskat og har som regel overladt til andre at grunde over mindernes betydning. Men nu talte han altså for en gangs skyld om mindernes betydning, og gennem hans tale klang de toner, som har gaaet igennem hans historiefortælling, ja gennem hele højskolens historiske vidnesbyrd. De vil — udtaler forstanderen — alle let forstå, at det er med en overvældende følelse af taknemlighed, jeg staar her i dag. Taknemlighed mod gud, taknemlighed mod de mennesker, der hjalp mig til at bygge denne skole og faa den i gang. De er nu alle døde. Men min taknemlighed er levende imod dem den dag i dag. Jeg takker gamle elever og de mennesker, der hjalp mig med arbejdet her. De af dem, der er tilstede i dag, skal vide, at jeg betragter det som en lykke for mig, at vi kom til at arbejde sammen.

Han nævnte i begyndelsen af sin tale visen om hr. Vismer. Da hr. Vismer i Elverhjem havde faaet elverfruens drik, saa lagde der sig glemsel over hans minder. Han glemte, at han var født i Danmark og havde sin fæstemø der, og troede, at han hørte

hjemme i Elverhjem, og elverfruen var hans fæstemø. Hvis vore minder blev borte, saa vilde vi være stillede som i et fremmed land. Ja, al udvikling vilde være umulig, for det er jo kun ved at vi husker, at vi udvikles. Kærligheden vilde være umulig, thi i kærligheden er der erindring. Sproget vilde udslettes, ti ethvert ord vi bruger, knyttes jo til noget, som vi mindes, idet vi nævner ordet. Hvor folkets minder bliver borte, der bliver ogsaa folkelivet borte. Derfor var det, at oldtidens største statsmand, menneskehedens største opdrager, Moses, bestemte, at folket skulde holde Paaske-, Pinse-, og Løvsalsfest til minde om fædrenes oplevelser. — Minderne kan i en tung stund løfte en menneskesjæl, ja løfte et folk opad. Efter 1807, da vor hovedstad til dels var lagt i aske, vort pengevæsen forstyrret, og en økonomisk krise af forfærdelig art havde ramt landet, da går Øhlenschläger, Grundtvig og Ingemann ud til det arbejde, der nu priser sine mestre: at oplive de gamle minder for at rejse folkets sunkne mod. Mange kom til at nynne med Ingemann: „Hvad Danmark var, skal det atter blive“, og mange med Grundtvig, at mindet er „et lønligt kildespring“. Den dybe betydning, det har for et folk, at det bevarer sine gode minder, ser vi vidnesbyrd om i hele menneskehedens historie, navnlig i hedenskabets levnedsløb.

Livet er en idelig omsætning af haab til minder, Haabet er stærkest hos de unge, mindet hos de gamle, men omsætningen sker til alle tider. Minderne er jo ikke altid lyse, der kan komme minder op om synd og forsømmelse, om alt det, man kunde ønske usagt og usket. Da gælder det om ikke at bære sig ad som kejseren i Andersens æventyr, der råbte på musik for at døve minderne, døve samvittighedens røst.

Der er mange, som er så rædde, at de „ikke tør ryste, ikke tør mødes med deres alvorlige minder, men søger at rejse fra dem, eller drukne dem i glemsel. Nej, lad os høre, hvad de har at fortælle, indtil det minde træder frem, som kan faa alle de truende røster til at forstumme: mindet fra Golgatha.

Og der er glade og lyse minder. Jeg kan ikke staa her i dag og se på de gamle, kære ansigter, uden at komme i tanker om en hel hærskaare af lyse minder, jeg har herfra. Og så takker jeg dem, der har givet mig den hærskaare af minder, som nu i mit livs aften er mig til lys og glæde. —

Jakob Appel: Jeg har blandt Schrøders gamle breve fundet et, der var skrevet i Vejle d. 18. marts 1867, et kort lille brev fra Rosendal, der meddeler Schrøder, at han nu har besluttet at bygge højskole i Vinding. Og nu vil han gerne ned til Askov og se, hvordan arbejdet gaar der. Dette brev blev indledningen til et varmt og inderligt venskab mellem de to mænd gennem de mange år, de kom til at virke i den danske højskole. De to havde saa meget tilfælles. De ejede tre ting, som en god ungdomslærer ikke kan undvære.

For det første dette, at de havde noget af videnskabsmanden i sig. Hvad man fortæller, skal være grundigt og pålideligt. Minderne maa underbygges bedst muligt. Og saa kræves det, at man når ind til det sted i de unges sjæleliv, hvor retningen og handlingen bestemmes. Ellers bliver det sentimentalitet og føleri. Der skal være hold i det, vi giver ungdommen.

Ungdomslærerens tale bør være fattelig. Vi maa tale jævnt og sandt om småt og stort. Der er stor

forskel på det folkelige og det populære. Det sandt folkelige betyder, at man giver kærnen og ikke stumper og stykker og skaller. Der tales folkeligt, når man har sind og evne til at dele det bedste, man ejer, med andre.

Hvad en Ungdomslærer meddeler, skal være til virkelig Næring. Og det bliver det kun, naar der nås ind til det mangfoldige, den store hunger, det hvor-efter det higer og stræber altsammen.

Jeg hilser Rosendal fra Askov og fra høj- og landbrugsskoler i landet. Vi har alle meget at sige den mand tak for.

Og saa tilsidst en tak til Vinding højskole, som den står her. En gammel harpe kan faa nystrengene, siger et gammelt ord. Man kalder os epigoner. Man siger, vi yngre trasker bagefter. Men det behøver jo ikke at betyde, at vi kun trasker bagefter. Og det er tit vanskeligere at forsætte, end det er at begynde.

Jeg ønsker for det ny Vinding — for hele den danske ungdomsskole —, at den med håb må kunne se den kommende tid i møde. Jeg håber, at vi kan være lige så gode folkelige mænd som de gamle. At vi må kunne nå ind til kærnen, til det mangfoldige, være med til at stille den store hunger. Vi har det samme stof at arbejde med som de ældre. Så gælder det blot om, at der kan komme velsignelse i Arbejdet. Og det sker, når vi henvender os til ham, der er alle gode gavers giver.

Efter at *P. Andresen* havde takket talerne, rejste forstander *Appel* sig atter op og udtalte følgende:

Forstander Andresen udtalte, at Jens Skytte var denne Egns eneste Digter. Jeg forstod ham saadan, at Jens Skytte var den eneste nulevende Digter, der er født her i Egnen. Denne Skole og andre Høj-

skoler — men vel mest Vinding — har nemlig en Digter foruden Jens Skytte, som det nok er værd at mindes, og det er Dolleris.

Taleren læste det smukke Digt, som Dolleris skrev til Festen for 25 Aar siden, og sluttede:

Jeg ønsker Vinding Højskole til Lykke med, at den ikke blot har Jens Skytte, men ogsaa Dolleris (Hør!)

Efter aftensbordet tog fotograf Albjerg, Vejle, to Billeder af en del af forsamlingen. Rosendals gruppen koster 1,50 og ligeledes den anden. Bestilles hos fotograf Albjerg, Vejle.

Ved 7-tiden samledes deltagerne atter paa festpladsen:

Redaktør *Bertel Jensen*, Aarhus, bragte Rosendal en Tak paa de gamle Elevers Vegne. Ud fra Chr. Richardts Ord: „Hist Kirken staar den hvide, der faldt i Ungdomstide en Sæd til Sjælefred“ tog han Anledning til at udtale, at der i Rosendals Skolevirksomhed var falden mangan saadan Sæd til Sjælefred. Det stærkeste Indtryk, han havde bevaret af Rosendal, var som Historikeren. Alt, hvad han rørte ved, blev til Historie; der blev Enhed. Rosendal var Fortælleren inden for Højskolen, men han snakkede ikke Historie, han gav Vidnesbyrd. Bertel Jensen betonedes ogsaa stærkt, at Rosendals Personlighed var det, som bar Skolen, og det var ham, som lagde Idealerne saadan ind i de unges Sind, at de har formaaet at lyse for dem Livet igennem. Til sidst udbragte Bertel Jensen et kraftigt besvaret Leve for Rosendal.

Derefter talte Forstander *H. A. Rosendal* kønt om sine Barndoms- og Ungdomsminder i Vinding og om de mange ejendommelige Mennesker, han levede sammen med der. Med særlig Varme formede hans Tale

sig som en Tak for alt, hvad han havde modtaget i Vinding, og han endte med at sige, at Andresen og Fru Andresen var dem, han helst saa fortsætte Gerningen og færdes i hans gamle Hjem. Da han som nybagt Kandidat var kommen til Ryslinge Højskole som Lærer, modtog han et særlig stærkt Indtryk af Andresens Personlighed. Han var en Mand, som altid uden Omsvøb gik lige til Sagen.

Højskolelærer *Corneliussen*, Ry, bragte Andresen en Tak, fordi det var ham, der lærte ham at faa Kærlighed til Højskolearbejdet.

Elevforeningens Formand, Mejerist *Vogensen*, bragte paa Elevforeningens Vegne en Tak til Rosendal og især til Andresen og Fru Andresen. Inden han kom paa Højskole, havde han hørt Tale om den mærkelige Lærer paa Ryslinge Højskole, og da han saa skulde paa Skole, fik han Lyst til at drage til Vinding til denne Mand. Han begyndte med at være uenig med ham i næsten alt og havde Lyst til at modsige ham paa næsten ethvert Punkt, men endte med at forstaa ham og fandt, at der var meget, der fik Betydning for ham, at der gennem Andresens Ord faldt mangt et Frø ned i hans Sind, og at det efterhaanden begyndte at spire. Han sagde, at Arbejdet i Vinding var gjort ved Jorden med Hjærtet i Himlen, og han kunde ikke finde bedre Udtryk for det, han følte.

Broder *Nissen*, Hadsten, mindede i en smuk tale, hvad den Brummerske slægt i Vinding og i Egtved præstegaard havde været for Vinding højskole og ogsaa for ham selv.

Hvor var Aage Brummer dog et forunderlig levende og sollyst menneske. Gid den gerning, der blev saa godt begyndt her i slutningen af 80-erne

og som nu ledes af Aages bror Ole Brummer maa blive ført videre i mange aar af den samme slægt.

Fru *Bertel Jensen*, Aarhus, rettede en dybtfølt tak til gamle fru Rosendal, som ikke var med og til den rosendalske familie.

Derefter bragte Driftsbestyrer *Stensballe* Rosendal en Tak for hans Forhold til Lærerne. De kunde godt have kraftige Meningsudvekslinger. Han mindedes, at han en Dag efter en saadan gik i Haven sammen med Rosendal og bad denne om Undskyldning for en haard og hensynsløs Vending. „Aah hvad“, svarede Rosendal, „naar man selv er hensynsløs, saa kan man ikke vente andet igen“, og saa var det udjævnet og glemt. Rosendal søgte ikke Redskaber. Han søgte Medhjælpere, derfor fik han Venner.

Lærer *Gertsen*, Gaverslund, mindede om, hvad Vinding skyldte Martin Nielsen og Hustru. Vi unge holdt af at komme i deres og Brummers Hjem. Strengen paa deres Harpe var ægte og gav ren Musik. Og klinger de Strengene endnu paa Vinding Højskole — hvad jeg føler mig forvisset om —, saa er her godt at komme.

Ære være Martin Nielsens og Signe Nielsens Minde. (Forsamlingen rejser sig).

Man sang derefter Sangen „Hil dig vor Fane“, og Forstander *Rosendal* og Forstander *Andresen* besteg i Fællesskab Talerstolen og bragte i Forening en Tak til alle. Det var maaske et af de mest gribende Øjeblikke, da den 77-aarige Mand med lav Stemme sagde, det var ikke nemt at takke for saa meget. Man sang saa „Kirkeklokke ej til Hovedstæder“.

Dermed endte denne sjældne Fest.

I „Vejle amt folkeblad“ skrev redaktør Qvist følgende ord:

„Festen formede sig som en Tak til H. Rosendal, de øvrige Forstandere og Lærere og mundede til sidst ud i en Række gode Ønsker for Skolen og Forstanderparret P. Andresen og Hustru. Der blev sagt mange gode og mange smukke Ord. Men det lødige Vidnesbyrd om Vinding Højskole kom dog maa-ske i et Brev, afsendt fra en ung Sønderjyde, der nu paa tredje Aar opholder sig ved Fronten. Han takkede for de gode Timer i Vinteren 1913—14, som han først rigtig nu „her ude i Feltlivet“ havde lært at sætte Pris paa. Det lille fordringsløse, men indholdsrige Brev talte et eget indtrængende Sprog og fortalte mere end mange Ord, hvad Vinding Højskole har været for Ungdommen her og hinsides Grænsen. Der har jo — under de skiftende Forstandere — altid været stærke Baand mellem Skolen i Vinding og Folkene paa den anden Side Kongeaen. Her kom nu i Gaar en blandt de mange og sagde Tak. Da det først for Alvor kneb søgte han Trøst og Styrke i Minderne og huskede, hvad Ungdomsskolen havde givet ham.“

Skolen og dens 50 års fest blev refereret og omtalt i en del aviser, særlig maa nævnes „Højskolebladet“ Nr. 25 og 26, „Kolding folkeblad“, „Vejle amts avis“ og „Fredericia dagblad“, der lod sin artikel ledsages af ikke mindre en 9 billeder. — Af breve og telegrammer modtog vi kun meget lidt. En del elever sendte dog en hilsen, og ligesedes venner og kendinger f. Eks.: Grønvald Nielsen, Vestbirk, „Bjælkehuset“ Vestbirk, Povl Hansen, Vallekilde, H. Nutzhorn, Askov, pastor Koed, Bredstengårde, provst Hjortkjær, Lyngby, frøken Thyra Berg, Ollerup, Kr. Block, Oksbøl, Sigvald Kristensen, Gammel Revl, Kellerup, Kolding bogtrykkeri o. s. v.

„På skolens festdag hilser vi den første og dens
 nuværende forstander med vore bedste ønsker for
 skolens fremtid.

Elever og lærere på Grundtvigs højskole.

Til lykke med den gode gamle skole. Gid den
 må vokse og trives i de kommende år.

Hedevig og Alfred Povlsen, Ryslingle.

Til femti frugtbare arbejdsår
 sig føje en fremtid med lyse kår.

Kirstine og Lars Bækhøj,

Gunild og J. P. Kristensen, Randers.

Thyra og Daniel Rasmussen. Niels Buhk.

Held og lykke til næste stykke.

Lange, Vrigsted.

Tillykke! Måtte Dagen være nær.

Moltesen.

Med tak for vel udført arbejde ønskes, god lykke
 for fremtiden.

H. og Carl Hansen, Brådskov (Lollands højskole).

Norburg.

Härslichen glückwunsch zum jubilæumstage. Dank
 und gruss.

Hans Clausen. Nis Nissen.

(Hjærtelig lykønskning på Jubilæumsdagen. Tak og
 hilsen).

Glückliche Zukunft für die schule.

Solmer. Norburg.

Dall. Hagenberg.

(Lykkelige fremtid for skolen).

Vi sender en hjertelig tak til alle, der mødte til festen og gjorde dagen lys og herlig — til talerne, redaktørerne, de der sendte hilsen, skolens elever 1917 for den store hjælp, gamle elever, venner og alle, som den dag havde os i venligt minde.

P. Andersen.

Andre meddelelser.

Helligtrekongersaften havde Vinding højskole den glæde for anden gang at kunne modtage Thorvald Agårds orkester fra Ryslinge paa Fyn. Disse „Fynske musikantere“ mødte ikke mindre end 20 mand. Salen var fyldt og både musikken og fru Agårds sang blev hjertelig modtaget og høstede stort bifald og megen taknemmelighed. Dette udmærkede store „folkeorkester“ er altid velkommen på Vinding højskole.

Søndag den 1. juli mødtes „Vejle amts delingsførerforening“ med 70 gymnaster paa Skolen under ledelse af formanden Otto Henriksen, Brande, P. Jensen, Verst, og fru Møller, Skamling. Om formiddagen var der gymnastik af 24 mandlige og 15 kvindelige deltagere. Efter middagsmaden var der opvisning af 15 kraftige karle fra Ringgive under Jens Rahbeks dygtige ledelse. Derefter 14 kvikke piger fra Dons, ledet af Marie Ravn. Efter kaffen marscherede Else Hansen ind i salen med 37 piger fra Hvejsel. Det var et godt hold; og endelig stillede Poul Madsen med 18 karle fra Dons.

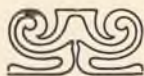
Dette hold blev ledet med en vældig energi og kraft, og øvelserne udførtes lige til grænsen af løbskørsel; men der var liv og fart og forstaaelse over alle øvelser. Der var kraft og begejstring i Gymnastiksalen.

Ved Efteraarsmødet talte pastor Nielsen, Bøvling, magister Rosenkjær, Askov, og undertegnede.

Skolen var i sommer — 1917 — besøgt af 40 piger. I vinter er her 44. Frøken Gudrun Iversen er fremdeles fast lærerinde her om sommeren. Jensen er nu friskolelærer på Sjælland. Skolen har været saa heldig at få en dygtig medhjælper i Frode Ågård. Jens Andresen er ligeledes lærer på skolen. Trods indskrænkning paa mange områder og vanskelige forhold i disse Krigstider går det alligevel. Det er ellers ikke nogen hel let sag at være sat på „ration“ på en højskole. Der skal ikke liden dygtighed og beregningskunst til for at få det til at gå rundt — især, når man saaledes hver dag skal lægge „kortene på bordet“. I sådanne tider kan en højskole let komme til at se noget medtaget ud — som om den var feltlivet nær. Fernis skal snart opvejes med sølv, maling bliver en fantasi, soda findes i jorden — dog ikke i Vinding —, kakao gror i Amerika, kaffe på Java, gulvfjæl findes i Finland! Et og andet render ligefrem ud i det latterlige. Således har vi her på stedet noget elektrisk lys, carbidlamper, nogle stearinlys — de andre blev pludselig væk over hele landet allerede i sommer, da det som bekendt var meget lyst, — tællelys med sejlarnsvæger, der kan oplyses en hel kvadratalen af gangen, vågekoner i ølglas. Således og ikke anderledes — hvis det da er saaledes — og anderledes er det ikke — og dog synes vi alle og er enige om, at det går alt sammen helt godt og vel endda.

P. A.

Elevforeningen.

Når elevskriftet denne gang er saa lille, hidrører det fra, at foreningen i år har et meget stort underskud på „jubilæumsskriftet“. Det er over 400 Kr. Dette underskud hidrører fra, at vi har solgt alt for få eksemplarer. Ved festen blev der kun købt 350 eksemplarer. Senere er der gået nogle; men ikke nær nok. Vi kan imidlertid ikke køre med så stort underskud, især i denne tid, da foreningen har brug for alle Midler, og vi har derfor bestemt, at der vil blive sendt hvert enkelt medlem 1 jubilæumsskrift mod efterkrav af 1 Kr. og porto. Den smukke bog bør udbredes, og vi bliver nødt til at have underskuddet dækket. Hvis en eller anden ikke ønsker det, må der inden 18. Marts skrives et kort til Vinding højskole. 30

Vi sender en venlig hilsen til hver især med tak for god støtte og sammenhold. En tak til den „ikke navngivne“ som i vinter betaler for en S. —

P. Andresen.

H. Vogensen.
Nors st., Thisted.

